

- Hessky, R. (1996): *Virágnyelven. Durch die Blume. Arbeitsbuch zur deutschen Phraseologie für Fortgeschrittene.* Budapest.
- Koller, W. (1977): *Redensarten. Linguistische Aspekte, Vorkommensanalysen, Sprachspiel.* Tübingen.
- Lewandowski, Th. (1990): *Linguistisches Wörtetbuch.* Heidelberg/Wiesbaden.
- Mackensen, L. (1985): *Zitate – Redensarten – Sprichwörter.* Stuttgart.
- Mieder, W. (1975): *Sprichwörter im modernen Sprachgebrauch.* In: *Muttersprache* 85, 97–115.
- Mieder, W. (1985a): *Antisprichwörter.* Wiesbaden.
- Mieder, W. (1985b): *Sprichwort, Redensart, Zitat. Tradierte Formelsprache in der Moderne.* Bern/Frankfurt/ am Main/New York.
- Mieder, W. (1985c): *„Honig klebt am längsten”. Das Anti-Sprichwörterbuch.* München.
- O. Nagy G. (1976): *Magyar szólások és közmondások.* Budapest.
- Reding, J. (1976): *Ach und Krach Texte.* Balve.
- Schweizer, B.-M. (1978): *Sprachspiel mit Idiomen. Eine Untersuchung am Prosawerk von Günter Grass.* Zürich.
- Szathmári, I. (1996): *Újabb szólásainkról.* In: *Magyar Nyelv* XCII. évf., 458–461.

NANSZAKNÉ DR. CSERFALVI ILONA

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola
Debrecen

A hollandok így csinálják

Az iskolák növekvő, törvényben garantált önállósága a pedagógiában is remélhető szemlélet-változást, gyakorlatot igényel, amely(ek) összhangba hozható(k) a kívánatos társadalmi fejlődéssel, a helyi sajátosságokkal, a tanulók szükségleteivel, igényeivel. Ezt tapasztaltuk a Holland-Magyar Oktatásközvetítő Intézet közreműködésével szervezett tanulmányúton. A holland iskolák célja a korszerű, változásokra érzékeny, nyitott, önismeretet magába foglaló műveltség, a stabil értékrendre épülő erkölcsi tartás, a problémaérzékenység és az autonómia biztosítása. Fontos továbbá a belső egyensúly és harmónia, a többi emberrel való együttézés, kapcsolatteremtés, a „mindennapi kultúráltság” és az állampolgárrá nevelés.

Az iskolának tehát arca van, ehhez alkalmazkodik az új tanár, ilyenek az iskolagyűlések, nyomon követhető a tanárok ars poeticája, nem játsszák ki a tanárok egymást, lelkesen végzik munkájukat, s ez a diákokra is átsugárzik. Az órán fegyelem van, a gyerek hamar megtanulja, a fegyelem örömforrás. Sok az önálló tevékenység, az önálló időbeosztás és a hasznos tevékenység. Az igazságos értékelés a „fair play” játékszabályai szerint működik. Nagy becsben tartják a demokráciát, nem keverik a felnőtt- és a gyermekszerepeket. A gyermek nem zavarhatja a felnőttet feleslegesen, de kérdéseket tehet fel, véleményt mondhat. A gyereket először figyelni tanítják meg, azután hozzászólni, majd felelősségre és kooperációra. A kölcsönös tiszteleten alapuló együttműködés alapvető. A tanár mindig a gyerek rendelkezésére áll, függetlenül attól, hogy az ő osztályába jár-e.

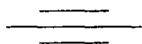
Minden intézményben működik a Beleszólási Tanács, ahová választás útján vagy automatikusan kerül a jelölt. Jó kapcsolatot alakít ki a támogatókkal, az osztály, az iskola tanulóival, akiket képvisel. Lényeges kérdésekben konzultál társaival, visszaigazolást ad a Beleszólási Tanács munkájáról, ahol a tanulókat legjobban érdeklő témákat beszélnek meg. A Beleszólási Tanácsban a tanulók mellett részt vesznek a tanárok, a szülők, akik hatást gyakorolnak az iskolavezetés döntéseire. Az iskolai újság arra szolgál, hogy a tanulói képviselők beszámoljanak a saját érdekképviseleti munkájukról, információkat gyűjtsenek és adjanak a megvitatott kérdésekről, eredményekről. Az újság

mellett szórólapokat is alkalmaznak, amelyeken ugyanazok a hírek és felhívások állnak, mint az iskolai újság rovatában, színesen, érdeklődést felkeltően és figyelemfelhívóan. A poszterek az ismertté válást segítik az érdekképviselőknek. Kreatív bemutatkozást, hirdetést, rövid összefoglalót tartalmaz a jogokról, kötelezettségekről, a megvalósítandó feladatokról, az együttgondolkodás és cselekvés lehetőségeiről. A poszterek segítik, hogy a diákképviselőket jobban megtalálják, megismerjék őket, és tudják, mikor lehet velük konzultálni ötleteikről.

A tanulóképviselők bizonyos időközönként fogadóórát tartanak. Ezek helye a klub, a stúdió, az ebédlő, a folyosó, a könyvtár, ahol sok gyerek tartózkodik.

A Bebeszélési Tanács munkáját kiegészítik a tanulói tanácsok, amelyek osztályokat vagy egy-egy tanulói réteget képviselnek. A kettő kiegészíti egymást, döntéselőkészítő szerepe van a tanulói tanácsnak. Fontos a pontos információcsere és -áramlás a tanulók között, amelyben közreműködnek az osztályfőnökök. Az osztályfőnökök konzultálnak a tanulókkal az őket érdeklő kérdésekről, információkat kérnek az iskola ügyeiről, így koordináló szerepet töltenek be, de tanácsadók, szervezők és segítők is. Véleményeket, tapasztalatokat gyűjtenek az iskoláról, előkészítenek kérdéseket, felméréseket végeznek. Javaslatoikat adnak a Bebeszélési Tanácsnak a napirendre, a vezetőknek a vezetési módszerekhez, lehetőséget teremtenek a számadáshoz a megoldott problémákról. Ötletládába gyűjtik a tanulók javaslatait az egyes szituációk alternatív megoldásához.

Az intézmények tiszteletben tartják a gyerekek emberi méltóságát. Érdemes a holland tapasztalatokon elgondolkodni és pedagógiai munkánkban hasznosítani.

Tisztelt Előfizetőinkhez!

Mindenképpen bízunk abban, hogy továbbra is töretlen támogatói, előfizetői maradnak lapunknak. Ennek reményében kérjük tisztelettel minden kedves Előfizetőnket, hogy az *1997. évi előfizetési díjat, amely változatlanul 200 forint, az alábbi számlára befizetni szíveskedjék*: OTP körzeti fiókja, Szeged, Aradi vértanúk tere, 289-98008-666. sz., jóváírandó a Módszertani Közlemények 393. sz. számlájára. Köszönjük.

Az is hálás köszönettel vennénk Iskolaigazgatóinktól, Tanárkollégáinktól, Munkatársainktól és kedves Olvasóinktól, *ha újabb előfizetőket is toboroznának*. Ez folyóiratunk folyamatos megjelenése, életben maradása szempontjából rendkívül fontos lenne! Minden ebbéli fáradozásukat előre is köszöni a

*MÓDSZERTANI KÖZLEMÉNYEK SZERKESZTŐSÉGE
ÉS KIADÓHIVATALA*